

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **A. S.**
zastoupen I. H.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
se sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2018, čj. OAM-41/LE-LE05-K01-R2-2015,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2018, čj. OAM-41/LE-LE05-K01-R2-2015 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 29. 6. 2018 neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu, s odkazem na ustanovení §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění. Žalovaný uvedl v rozhodnutí, že žalobce si podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice dne 9. 3. 2015, o jeho žádosti bylo rozhodnuto rozhodnutím ze dne 14. 11. 2016 neudělením mezinárodní ochrany. O žalobě proti tomuto rozhodnutí rozhodoval Krajský soud v Hradci Králové dne 9. 6. 2017, kdy pod čj. 29 Az 56/2016 rozhodnutí správního orgánu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Správní

orgán podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) dne 27. 9. 2017 pod sp. zn. 8 Azs 156/2017 odmítl.

2. V žalobou napadeném rozhodnutí správní orgán popsal řízení, v němž reagoval na zrušující rozhodnutí krajského soudu, provedl posouzení žalobcem předložených důkazů v průběhu soudního řízení, dalších listin předložených zástupkyní žalobce správnímu orgánu, žalobce i jeho zástupkyni seznámil se všemi důkazy, přítomnými se správním spisem. Poté žalovaný znovu posoudil veškeré skutečnosti a podklady, jakož i informace o situaci v zemi původu žalobce a dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje ani podmínky pro možné udělení azylu, ale ani doplňkové ochrany, a jeho žádost zamítl.

II. Žalobní argumentace

3. Žaloba namítá nepřesvědčivost argumentace žalovaného, uvádí, že rozhodnutí obsahuje řadu rozporů s důkazy pronásledování žadatele, nerespektuje celé projednání věci soudem v r. 2017, je vystavěno na dohadách, smyšlenkách a mínění ministerstva, nikoliv na konkrétních důkazech. Z podtextu odůvodnění vyplývá, že žalobce si historku o svém únosu vymyslel, žalovaný nerespektuje zákaz vydání osoby v případě, že existuje riziko nenapravitelné újmy.
4. Důkazy, předložené na nosiči DVD nebyly ani přeloženy, ani přijaty jako důkazní základna případu, což žalobce považuje za hrubé porušení zákona. To, že v současné době nemá na zdejším území žádnou lékařskou péči, nemůže být důvodem pro neposkytnutí statusu uprchlíka. Žalovaný má přitom od 20. 1. 2016 informaci, že žalobci je léčba kontraindikována za účelem předejití rizika vyvolání ruptury mozkových cév a s tím spojených následků.
5. K vydanému rozhodnutí žalobce podotýká, že žalovaný vystavil své závěry pouze na svém mínění, neexistence odůvodněného strachu z pronásledování nemá žádný právní základ ani důkaz, to platí i u reálné alternativy pro žalobcovo bezpečné přesídlení, či možnost obrátit se na orgány země původu s žádostí o ochranu. Žalovaný nepoužil zásadu „v pochybnostech ve prospěch žadatele“, navíc stopy po mučení u žalobce prokazují a potvrzují jím sdělené údaje, žalovaný jej mohl poslat na odbornou prohlídku, specialista mohl být dotázán na případné otázky. Žalobce v řízení vysvětlil všechny objektivní příčiny, pro které měl odůvodněný strach a nemohl se obrátit o právní či lékařskou pomoc na orgány země původu. Toto žalovanému i zástupkyně žalobce 20. 1. 2016 jasně vysvětlila.
6. K podkladům žalovaného žaloba namítá, že mnoho zpráv se k různým organizacím na ochranu lidských práv nedostane, ani k ÚVKB OSN, žalovaný nemá žádné důkazy o tom, že žalobce by nemohl být unesen z území RF, ani že se nemohly odehrát další skutečnosti. V r. 2017 byla oficiálně zjištěna fakta o tom, že na řadě východních území Ukrajiny existují tajné věznice SBU, v nichž jsou drženi zajatci, je používáno mučení apod. V rozhodnutí nejsou žádné údaje o stupni ochrany hranic mezi Ukrajinou a RF v oblasti hraničního přechodu Gukovo – Dolgožanskij v žalobcem uváděném období, naopak ve spise jsou doloženy přímé důkazy o tom, že tento hraniční přechod byl 5. 7. 2014 uzavřen a nacházel se pod úplnou kontrolou ukrajinských orgánů, takže žalobcem uváděné skutečnosti byly možné, tato hranice byla v uvedeném období pouze čistě teoretická. Tyto nezákonné převozy byly prakticky i teroreticky proveditelné.

7. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvádí, že žalobce v průběhu druhého pohovoru změnil posloupanost událostí, k nimž došlo po jeho únosu. Žalobce poukazuje na prováděcí předpisy ÚVKB OSN, kdy v bodě 9 je o důkazním břemenu a standardech dokazování uvádí, že následkem traumatických prožitků žadatele je možné, že nemůže otevřeně mluvit, i to, že s časovým odstupem nebo v důsledku tragičnosti prožitých událostí si všechny detaily nemůže pamatovat, nemůže je přesně reprodukovat, může se i plést, což může vést k nepřesvědčivosti či nepřesnosti vysvětlení podrobností. Neschopnost vzpomenout si či uvést veškerá data, na základě čehož mohou vzniknout drobné nepřesnosti či rozpory, pak nemohou být brána jako podstatná. Mezi oběma pohovory přitom uběhlo šestnáct měsíců, žalobce stále trpí nesnesitelnými bolestmi hlavy, má řadu psychických problémů, je obětí mučení. Z uvedených důvodů navrhuje žaloba zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Dne 12. 9. 2018 podal žalovaný písemné vyjádření k žalobě. V něm vyjádřil nesouhlas s žalobními námitkami, odkázal na obsah správního spisu, žalobcovy výpovědi, podkladové informace o zemi původu a z toho pramenící přesvědčení o správnosti svých závěrů a odůvodnění. Správní orgán je přesvědčen, že zjistil skutečný stav věci, posuzoval případ ve všech souvislostech a zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu řízení uváděl. Je rovněž názoru, že si opatřil potřebné podklady a objektivní informace pro své rozhodnutí, po jejich posouzení však neshledal relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce měl možnost uvést v pohovorech všechny relevantní důvody, které ho vedly k opuštění vlasti a popsat všechny potíže, které ho vedly k podání žádosti. Záznam pohovorů žalobce potvrdil svým podpisem, jeho výpovědi tedy nemohly být pozměněny. Měl i možnost seznámit se s obsahem správního spisu, což také učinil.
9. Žalovaný dále uvedl, že shromáždil rozsáhlé a v době vydání rozhodnutí aktuální dostačující podklady o situaci v zemi původu žalobce, z nichž vytěžil patřičné informace, tedy tak, aby byl s ohledem na individualizaci případu zjištěn skutečný stav věci. Posouzeny byly i podklady, které předložil sám žalobce a jeho zástupkyně, v této souvislosti správní orgán odkázal na str. 11 – 14 rozhodnutí, kde rozsáhle odůvodnil důvody, proč žalobcem předložené důkazy nebyly akceptovány jako důkazy, věrohodně prokazující jeho pronásledování v zemi původu. Pokud pak žaloba namítá, že nebyly přeloženy všechny tyto podklady, žalovaný odkazuje na odůvodnění těchto skutečností na str. 11 – 12. Dodává, že nebyl povinen všechny důkazy provést, měl se však jeho návrhy zabývat z hlediska relevance tvrzené skutečnosti k předmětu řízení, z hlediska vypovídajícího potenciálu navrhovaného důkazu i z hlediska dostatečnosti jiných důkazů k prokázání tvrzené skutečnosti, což učinil, své závěry patřičně odůvodnil. Žalovaný je přesvědčen, že nepochybil a neporušil § 50 odst. 4 správního řádu, neboť hodnotil důkazy dle své úvahy, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Nepřeložení všech podkladů je přitom souladné i s judikaturou NSS – viz rozhodnutí ze dne 18. 12. 2014, čj. 2 Azs 193/2014, či ze dne 13. 8. 2008, čj. 1 Azs 59/2008.
10. Žalobce sice trpí jistými zdravotními problémy, v průběhu řízení však bylo prokázáno, že tyto není možné podřadit pod důvody zvláštního zřetele hodné. Z informace LANDINFO z prosince r. 2017 plyne, že na Ukrajině existují místní a státní zdravotní

střediska, ke kterým mají občané přístup dle místní registrace. Uvedená informace se zaměřuje na osoby postižené vnitřním ozbrojeným konfliktem a uvádí, že tyto osoby mají přístup ke zdravotní péči víceméně na stejné úrovni jako místní obyvatelstvo. Z doložených lékařských zpráv, z výpovědi žalobce, ani z výpovědí, zajištěných detektivní kanceláří Kasandra, není jasné zřetelná doba ani způsob vzniku poranění žalobce, tudíž jím předložené materiály týkající se jeho zdravotního stavu spolu s výpovědí věrohodně neprokázaly souvislost mezi jeho údajným únosem a mučením. Správní orgán trvá proto na svém závěru o účelovosti tvrzení žalobce o jeho únosu. Žadatel měl možnost obrátit se o pomoc na příslušné orgány země a využít tak všech dostupných prostředků vnitrostátní ochrany, toto však neučinil.

11. Žalovaný dále připouští, že bezpečnostní situace na Ukrajině je velmi komplikovaná, tuto však není možno podřadit azylově relevantním důvodům. Jak plyne ze zpráv, na Ukrajině neprobíhá ozbrojený konflikt, který by mohl pro žalobce představit ohrožení. Zde pak správní orgán odkazuje na judikaturu NSS, která se opakovaně k povaze konfliktu vyjadřovala v tom smyslu, že se nejedná o totální konflikt se všemi důsledky v oblasti azylového práva. Zhoršená bezpečnostní situace je na východě země, ve zbytku země je bezpečnostní situace dlouhodobě neměnná, stabilní a plně pod kontrolou centrální ukrajinské vlády, možnost vnitřního přesídlení je tak reálná.
12. Žalobce je dospělou, plně svéprávnou osobou, praceschopnou, v institutu vnitřního přesídlení mu proto nic nebrání. Žalobce má možnost v případě návratu do vlasti nalézt účinnou ochranu v jiné části svého domovského státu a tato reálná možnost vylučuje udělení mezinárodní ochrany. Žaloba sice poukazuje na zákaz vydání z důvodu hrozícího mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení, takovou hrozbu však žalobce neprokázal, a pouhá možnost špatného zacházení sama o sobě nemá následek porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Žalovaný nezjistil nárok na udělení jakékoliv formy mezinárodní ochrany a navrhl proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Jednání krajského soudu

13. Krajský soud v Hradci Králové ve věci jednal dne 16. 12. 2019, připomněl závěry svého rozhodnutí ze dne 9. 6. 2017.
14. Zástupkyně žalobce odkázala na podanou žalobu a zdůraznila, že žalovaný nevzal v úvahu nejdůležitější body žádosti jejího syna o udělení mezinárodní ochrany, konkrétně jeho obavy, plynoucí z toho, že se stal obětí pronásledování. Žalovaný nehodnotil jeho žádost z pohledu bodu 2 Ženevské úmluvy, stále se zabývá tím, že zde byla alternativa vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny, nereaguje na skutečnost, že se jednalo o místo ozbrojeného konfliktu a řešení teroristické akce. Tato akce byla přitom prováděna oficiálními orgány Ukrajiny, tedy bezpečnostní službou, přičemž rozhodnutí na mnoha stranách odkazuje na různé zprávy o situaci na území Ukrajiny, nikde se nezabývá Istantulskou deklarací jako hlavním dokumentem azylové problematiky, zejména u osob, které prošly vyšetřováním. Psychický stav syna se v průběhu doby zhoršil, nyní souhlasil s tím, aby mu byly krátkodobě předepsány léky – soudu byla předložena kopie receptu na lék Sanval. Zástupkyně žalobce uvedla, že rozhodnutí si na mnoha místech protiřečí, vyjadřuje pochybnosti, že syn žil až do svého odjezdu v Luhanské oblasti – k tomu předložila kopii rodného listu, a též cestovního dokladu, kde se na str. 11 nachází razítko z 21. 4. 2005 o propisce místa pobytu. Poukázala dále na to, že napadené rozhodnutí pracuje s pojmy „myslí si“, „podle jeho názoru“ apod.,

neuvádí však nikde konkrétní fakta. To, že hranice byla v určité době mimo kontrolu, lze přeci ověřit, a tyto odkazy musí odůvodnění obsahovat. Žalovaný měl možnost provést odbornou expertízu jeho zdravotního stavu, neboť syn po příletu prohlašoval, že je obětí mučení, nebyl však nikam poslán, následně však žalovaný uvádí, že se neví, odkud jeho zranění plyne. Syn se přeci nemohl obrátit na oficiální orgány o pomoc, když tvrdil původ svých zranění. Zástupkyně žalobce pak soudu předložila svoji oficiální žádost o potvrzení synových zranění, kterou směřovala dne 9. 3. 2015 vůči středisku pro přijímání uprchlíků na letišti v Praze. Soudu dále předložila rozhodnutí – Povolení vstupu žalobce na území z r. 2015, fotografii z internetu, kde je syn vyfotografován na barikádách. Syn mohl přijet běžně do ČR a nepotřeboval by ani vízum, jenže on přicestoval, neboť potřeboval ochranu, žalovaný přesto tvrdí, že přijel z důvodu legalizace zdejšího pobytu. Byl zraněný, bez dokladů a ve chvíli, kdy probíhala teroristická akce, nemohl jít přeci žádat o ochranu SBU, když ta celý stav způsobila. Zástupkyně k tomuto tvrzení předložila dokument o tom, kdy je Ukrajina žádána, aby ukončila týrání ze strany milice, včetně fotodokumentace. V materiálu je uváděno, že v r. 2013 bylo ze 114 tisíc žalob na milici šetřeno jen 0,28 %. Dle mezinárodních úmluv by měl být syn zástupkyně veden jako člověk, který byl mučen, tito lidé mají být registrováni. Syn byl dle žalovaného nevýznamný člověk, ale v místě došlo k únosu poslance Luhanské oblastní rady, unesen byl konečně i její manžel zde v ČR v Jaroměři, za 13 dní se pak vůbec nic nestalo. Běženec nemusí nic prokazovat, musí vypovědět pravdu, pokud je mimo území pronásledování, žádá o ochranu, pokud byl ve vlasti týrán a mučen, nemusí žádat tam. Již ve 14 letech ho tam polili benzínem a topili. K dotazu žalovaného pak zástupkyně žalobce sdělila, že v r. 2007 byli jako rodina pronásledováni na Ukrajině, žádali proto o azyl, to však se současnou žádostí žalobce nemá nic společného.

15. Pověřená pracovnice správního orgánu v průběhu jednání sdělila, že zde předložené doklady byly v průběhu správního řízení hodnoceny, cestovní doklad není úplný, proto nebyl považován za průkazný. Oba doklady byly hodnoceny v rozhodnutí. Na toto i na písemné vyjádření ve věci je plně odkazováno, ve věci žalobce nebyly shledány žádné důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutí obsahuje 28 stran a je zde vyargumentováno vše potřebné. Dnes předložené články z internetu mohly být předány žalovanému podstatně dříve. K žalobcem namítaným úmluvám pak je potřebné zdůraznit, že zákon o azylu vychází z principů mezinárodní úpravy azylového práva a je tak hlavní normou pro argumentaci při rozhodování. Žalovaný není povinen nutit žalobce podstoupit lékařská vyšetření, naopak, pokud by chtěl zraněný dokázat vznik poškození v zemi původu, mohl předložit zprávy ze země původu. Správní orgán nesmí kontaktovat orgány země původu. Plně odkazuje na obsah správního spisu, tam založené zprávy o zemi původu a trvá na svém závěrečném návrhu.

16. Účastníci řízení nežádali náhradu nákladů řízení.

V. Posouzení věci krajským soudem

17. Soud přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.).

18. Jak soud výše uvedl v bodě 1., o žalobě proti původnímu rozhodnutí ve věci již rozhodoval dne 9. 6. 2017, kdy pod čj. 29 Az 56/2016 rozhodnutí správního orgánu

zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na toto své rozhodnutí ve věci ze dne 9. 6. 2017 soud i nyní plně odkazuje, zejména pak na skutková zjištění z průběhu správního řízení, kdy žalobce jednak podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 9. 3. 2015, byly s ním provedeny pohovory dne 31. 3. 2015, 14. 7. 2016, do spisu byly doloženy jak žalobcem, tak žalovaným mnohé podklady. Uvedené skutečnosti byly soudem popsány na str. 6 – 8 rozsudku. Žalobce vyličil, že se účastnil v Luhansku mítinků, popsal své věznění v Dněpropetrovsku, následné držení ve výcvikovém táboře Pravého sektoru, útěk, popsal vznik svých zranění, léčbu v klášteře v Kyjevě a následné opuštění Ukrajiny. Krajský soud při svém jednání provedl důkazy, popsané na str. 4 – 5 rozhodnutí a zavázal žalovaný správní orgán, aby tyto zavzal při následném novém posouzení věci mezi podklady, s tím, že je přesvědčen, že zejména některé předložené důkazy podporují žalobcův příběh. Krajský soud uložil žalovanému znovu zhodnotit žalobcův příběh i s ohledem na skutečnosti, plynoucí z podkladových zpráv a popisující činnost Pravého sektoru na území východní Ukrajiny a řádně zhodnotit reálnou možnost poskytnutí pomoci žalobci ze strany státních orgánů Ukrajiny za jím popsané situace.

19. Krajský soud zjistil ze správního spisu, že po rozhodnutí o kasační stížnosti správní orgán doložil do spisu nové zprávy o situaci v zemi původu žalobce, s těmito byl žalobce a jeho zástupkyně dne 9. 4. 2018 seznámen. Zástupkyně žalobce se vyjádřila v tom smyslu, že podklady, hovořící o nezákonných zadrženích, mučení ze strany SBU, činnosti Pravého sektoru, nad nímž nemá státní moc kontrolu, jsou pravdivé, syn tak nemá žádnou šanci vrátit se na Ukrajinu, bude ho hledat SBU. 12. 4. 2018 předložila žalovanému zástupkyně žalobce psychiatrický nález MUDr. R. ze dne 23. 2. 2017 se závěrem posttraumatické stresové poruchy. Dne 29. 6. 2018 pak žalovaný vydal rozhodnutí, ve věci druhé v pořadí.
20. V současně přezkoumávaném rozhodnutí žalovaného na str. 1 – 6 správní orgán prakticky zopakoval dosavadní průběh předchozího řízení, podrobně popsal skutečnosti, plynoucí z jednotlivých pohovorů s žalobcem a plynoucí z jednotlivých jím předložených podkladů. Na str. 7 pak žalovaný popsal průběh řízení po rozhodnutí o kasační stížnosti NSS, tedy, že posoudil jednotlivé dokumenty, předložené žalobcem v rámci soudního řízení. Dále na str. 8 žalovaný konstatoval, že současná žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR je ve věci žalobce již druhou v pořadí, když první byla podána za žalobce jeho matkou v r. 2007, uvedené řízení bylo zastaveno, státem, příslušným pro posouzení této žádosti byla shledána Finská republika. Žalovaný dále uvedl, že za objasněný tvrzený důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany považuje z průběhu správního řízení jednání státních orgánů Ukrajiny vůči žalobci, kdy měl být bezpečnostní službou unesen z území Ruské federace, následně mučen a nucen ke spolupráci, kdy se z donucení zúčastnil výcviku v táboře Pravého sektoru, to vše z důvodu jeho účasti na protivládních demonstracích v Luhanské oblasti. Rovněž vyjádřil obavu z návratu do vlasti s ohledem na svůj ruskojazyčný původ a náboženské vyznání. Dále str. 8 rozhodnutí obsahuje výčet podkladů, které byly shromážděny žalovaným za účelem posouzení situace v zemi původu žalobce, str. 9 – 10 obsahuje reakci zejména zástupkyně žalobce na tyto materiály, a to jak z r. 2015 a 2016 (prvé řízení), tak i z r. 2018 (viz výše).
21. Na str. 12 – 16 pak žalovaný hodnotil výpovědi žalobce a dokumenty, předložené žalobcem v soudním řízení a dospěl k závěru, že tyto nemají prakticky žádnou podpůrnou hodnotu pro skutečnosti, žalobcem v průběhu správního řízení sdělené,

jinými slovy, žalovaný dospěl k závěru, že výpovědi žalobce považuje za nevěrohodné. Namítá, že neprokazují dobu a způsob, jakým došlo k zraněním žalobce, informace, získané prostřednictvím detektivní kanceláře pak nepůsobí věrohodně především pro finanční zájem, který takový soukromý objekt zcela jistě má. Zpráva ani jmenovitě žadatele nezmiňuje, hovoří pouze o hledaném chlapci s ranou na krku a nad okem, logicky lze předpokládat ztotožnění jmenovaného na základě fotografií, o čemž se však svědectví agenturou zjištěná nezmiňují. Zde však soud nemůže s takovým závěrem žalovaného souhlasit. Pokud matka žalobce vyhledala takový subjekt a žádala o prošetření možného podání svědectví k tvrzením svého syna, je potřebné především vidět, že pokud tvrdí, že ani ona sama ani její syn se z tvrzených důvodů nemohou sami účastnit hledání důkazů, které by potvrdily jejich sdělení, je vcelku pochopitelné, že se obrátili na soukromou detektivní kancelář. Ta pak s odkazem na jejich tvrzení hledala svědky na místě jimi určeném, takové našla a zabezpečila jejich výpověď, stvrzenou státní notářkou Derhačivského městského notářského okruhu Charkovské oblasti. Krajský soud je i nadále přesvědčen, že obě výpovědi svědků podporují žalobcem uvedené skutečnosti o jeho útěku z výcvikového tábora Pravého sektoru, neboť jak místo, tak čas žalobcem uváděných skutečností se prakticky shoduje s výpovědi svědků, a nejenom místo a čas, ale i poranění, která utrpěl. Soud nevidí jediný důvod, proč by měl zpochybňovat takto zaopatřené důkazy, neboť ze své praxe je mu známo, že naopak v naprosté většině případů azylových žádostí takové ani neexistují a žalovaný přijme tvrzení žadatele již pouze z důvodu toho, že nemůže skutečnosti, tvrzené žadatelem, vyvrátit. Zde soud plně odkazuje např. na rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 20. 3. 2008, sp. zn. 47 Az 6/2007, z něhož jasně plyne závěr pro obdobné případy, a to v tom smyslu, že správní orgán je povinen vycházet při rozhodování ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a je porušením této zásady, pokud správní orgán opírá rozhodnutí o vlastní hypotézy, v důsledku kterých zněvěrohodňuje výpověď žadatele. Pokud v kasační stížnosti žalovaný uváděl, že krajský soud neprověřoval věrohodnost detektivní kanceláře, soud pouze připomíná, že k jejím podkladům byla předložena kopie jejího certifikátu, pokud tedy měl žalovaný jakékoliv pochybnosti o její věrohodnosti, měl možnost se tímto podezřením blíže zabývat, správní orgán tak však v následném řízení neučinil. Pokud žalovaný vydal své první rozhodnutí k žádosti žalobce, které bylo zamítavé, je celkem pochopitelný i fakt, že zástupkyně žalobce vyvinula snahu o doložení tvrzených skutečností až následně.

22. Podkladové materiály z obsahu správního spisu uvedené praktiky Pravého sektoru či SBU přibližují a rovněž nevyvracejí. Zde příkladmo zpráva Ukrajina (Úřad Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, 12. prosinec 2017 – Zpráva o stavu lidských práv na Ukrajině 16. srpna až 15. listopadu 2017), která popisuje obdobné praktiky, o nichž hovořil žalobce, ale i velmi problematickou účinnost vyšetřování takových případů. Obdobné zprávy podává Zpráva o dodržování lidských práv v roce 2015 – Ukrajina, Ministerstvo zahraničních věcí Spojených států amerických, 13. dubna 2016, není pravdou tvrzení žalovaného, že žalobce nebyl natolik významnou osobou, aby na něm mohly mít citované složky konfliktu jakýkoliv zájem, neboť shromážděné podklady jasně hovoří o mučení, krutém a nelidském či ponižujícím zacházení vůči běžným občanům regionu Donbas. Podklad hovoří o svévolných praktikách SBU a příslušníků ukrajinských ozbrojených sil v roce, v jehož průběhu přicestoval žalobce do ČR, a to na základě podkladů skupin pro lidská práva – viz Zprávy organizace International Partnership for Human Rights, International Federation for Human Rights ve shodě

s centrem Center for Civil Liberties – viz bod d). Podklad zmiňuje mj. i zprávy mise HRMMU a AI, které popsaly interview s jednotlivci, zadržovanými na základě podezření, že se podíleli na teroristických akcích, kdy příslušníci SBU je v době vazby surově bili, na dlouhou dobu je uváděli do bolestivých pozic a dusili je. Stejně tak byli týráni naopak vojáci a civilisté zajatí separatisty. Podobné skutečnosti pak lze vyčíst i z dalších shromážděných podkladů ve správním spisu. Žalovaný tyto praktiky neskrývá, na str. 15 svého rozhodnutí ze dne 29. 6. 2018 je i popisuje, nicméně vzápětí uvádí, že s pachateli uvedeného incidentu je vedeno soudní řízení. V době, kdy žalobce opustil zem původu, však byla situace jiná a to taková, že žalobci zcela jistě nelze vyčítat, že se na oficiální orgány Ukrajiny se svými zraněními neobrátil neboť, pokud věci proběhly dle jeho výpovědi, je soud přesvědčen, že jeho obavy o život a zdraví byly za popsané situace oprávněné. Soud tak nemůže přisvědčit správnímu orgánu, že místo dokumentů, které předložil soudu při jednání dne 5. 6. 2017, se měl a mohl hájit oficiálními lékařskými nálezy ze země původu. Pokud by takové bez obav mohl zabezpečit, zřejmě by nehledal následně pomoc na území České republiky. V dané souvislosti je pak zcela jistě důležitým argumentem i jeho psychický stav, který v době zranění a po něm zažíval. O existenci posttraumatického syndromu u žalobce nemá soud, s ohledem na jím předložená vyjádření lékařky z oboru psychiatrie vážnějších pochyb, o psychických útrapách hovořil v průběhu celého řízení a je prakticky na něm, jaký způsob léčby využije. K argumentu matky žalobce, že předložila nález, z něhož plyne, že žalobce nemůže s ohledem na další zdravotní potíže řádnou léčbu, která by připadala případně v úvahu podstoupit, se žalovaný nijak blíže nevyjádřil. Soud z uvedeného pohledu nesdílí názor žalovaného, že neprobíhající soustavná aktivní léčba je dokladem neexistence vážných obav žalobce. V popsaných událostech soud zcela postrádá jakékoliv zhodnocení všech argumentů, které hovoří v prospěch žalobce a které hovoří v jeho neprospěch, neboť musí konstatovat, že žalovaný ne zcela objektivně vyhodnotil výpovědi žalobce jako nevěrohodné a na základě vlastních hypotéz pak pouze uzavřel, že žalobce nebyl žádným azylově relevantním nebezpečím ohrožen. Takový postup je ale dle přesvědčení krajského soudu nepřijatelný. Správní orgán, ač rozsáhle, přesto nedostatečně vyhodnotil všechny skutečnosti, které provázejí příběh žalobce, který se jeví soudu i nadále vcelku konzistentní, pouze v jeho neprospěch a nedostatek reálných podkladů, které jsou potřebné, pokud současné nedostačují pro žalobcovu individuální situaci, nezabezpečil. Je potřebné vidět, že příběh žalobce se z dosavadní praxe sdělení ukrajinských žadatelů o mezinárodní ochranu zcela vymyká, ač podobné příběhy podklady popisují, je tedy potřebné, běžnou a využívanou argumentaci pro případy žadatelů z východní Ukrajiny zcela jistě doplnit. Zde má soud konkrétně na mysli například zprávu Ukrajina – Informace MZV ČR, čj. 107318/2017-LPTP ze dne 3. srpna 2017, k čj. MV-45993-14/OAM-2017, kdy se správní orgán obrátil na Odbor lidských práv a transformační politiky MZV ČR a dotazoval běžnou situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu. Pro případ žalobce a jím uváděných skutečností je tento podklad prakticky nevyužitelný, neboť jeho situace je jiná. V této souvislosti pak soud poukazuje na sice poněkud odlišnou, ale pro závěr, učiněný zde soudem zcela dopadající situaci, kterou řešil NSS ve svém rozhodnutí ze dne 31. 5. 2017 pod sp. zn. 5 Azs 62/2016, kdy rovněž i s odkazem na čl. 9 a 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU a čl. 15 písm. b) nebo c) zdůraznil nutnost zabezpečení adresných informací pro objektivní hodnocení odůvodněného strachu z pronásledování a hrozby nebezpečí vážné újmy (ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu a i jeho § 14a odst. 2 písm. b) nebo c).

23. Krajský soud má za to, že správní orgán na str. 15 – 16 přistoupil víceméně formalisticky k využití závěrů rozhodnutí NSS sp. zn. 6 Azs 8/2003 ze dne 11. 3. 2004, když hodnotil možnost využití vnitřní ochrany země původu. Krajský soud správnost těchto závěrů pro využití azylových případů nezpochybňuje, nicméně je přesvědčen, že uvedené rozhodnutí dopadá zejména na situace, kdy na určitém území nepanuje ozbrojený konflikt takového rázu, jaký zaznamenávají podklady na východní části Ukrajiny, a soud zdůrazňuje, že se jednalo o léta 2014 – 2015, kdy tamní situace byla velmi vyhrocená, o reálném využití institutů možné právní ochrany tak lze mít, po řádném seznámení se s podklady, nacházejícími se ve správním spise, vážné a oprávněné pochybnosti. Je pravdou, že žalovaný uvádí, že jich mohl žalobce využít minimálně v průběhu svého pobytu v Kyjevě, nicméně soud je přesvědčen, že i tam měl v daném období žalobce při charakteru svých zranění a psychickém stavu zřejmě oprávněné obavy o případné následky zveřejnění své totožnosti a příběhu, což žalovaný nijak nehodnotil. Nezminil ani situaci stále přítomné vysoké korupce v jednotlivých úřadech země. Krajský soud je přesvědčen, že aktuálně, pokud se v dané problematice situace na Ukrajině poněkud zlepšuje, nelze uvedený posun hodnotit k období výše citovaných roků. Krajský soud považuje za potřebné zdůraznit, že ani po druhém projednání věci a seznámení se s argumentací žalovaného neshledal vážné diskrepance ve výpovědích žalobce. Žalovaný argumentuje v této souvislosti tím, že si žalobce pletl to, že byl pořezán před či po výsledku a toto považuje za takové diskrepance, které by měly vést k jednoznačnému závěru o nevěrohodnosti žalobcovy výpovědi. S takovým závěrem ale soud nesouhlasí. Situace na bojové linii je v žalobcem uváděném období dle podkladů značně nepřehledná a jím uváděné zatčení soud nemůže na základě žádného podkladu zcela vyloučit. Tyto naopak popisují zatčení mnohých civilistů na územích, která byla místem bojových střetů, soud tak není schopen učinit v uváděném tvrzení jednoznačný závěr a je přesvědčen, že za daného stavu podkladů tak nemůže učinit ani žalovaný. Zde pak soud spatřuje jako logický odkaz na dřívější rozhodnutí NSS, a to rozhodnutí ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004, z něhož vyplývá, že je povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele vyvracejí či zpochybňují. Není úlohou krajského soudu, aby takové podklady doplňoval. Soud je po novém přezkoumání věci přesvědčen, že žalovaný se dosud plnohodnotně nevypořádal s tvrzením žalobce o důvodnosti obav z pronásledování z důvodu jeho účasti na demonstracích, kdy popsal, že je přesvědčen, že byla jeho totožnost ukrajinským orgánům známa, následně s jeho obavami o život a zdraví poté, co byl na útěku a vážně zraněn, konečně ale i s jeho obavami z možné hrozby vážné újmy v případě jeho návratu na Ukrajinu, kde může být složkami SBU dohledán a případně vězněn. Tyto závěry však může objektivně správní orgán učinit a vyhodnotit až poté, co objektivně, úplně a přesvědčivě vyhodnotí věrohodnost žalobcem uváděných skutečností, neboť jak krajský soud výše popsal, ani tento závěr dosud za takový považovat objektivně nelze. Pokud soud naznačil, že případ žalobce je z určitého pohledu výjimečný, je přesvědčen, že jako takovou musí žalovaný hodnotit i možnost případného vnitřního přesídlení, kde rovněž dosud podklady nejsou úplné. Jak NSS ve svém rozhodnutí ze dne 28. 7. 2009, čj. 5 Azs 40/2009 uvedl, je potřebné takovou možnost hodnotit z pohledu čtyř kritérií, která musí být naplněna kumulativně, při jejich posouzení je nutné brát v potaz celkové poměry v zemi původu a – zde soud s ohledem na výše uvedené skutečnosti zdůrazňuje – i osobní poměry žadatele. I tento závěr bude možné navázat a závazně vyslovit až poté, co se správní orgán řádně vypořádá s otázkou

věrohodnosti žalobcova příběhu.

24. Soud dále uvádí, že musel dát po přezkoumání věci za pravdu žalobní námitce o určité rozporuplnosti argumentace žalovaného, neboť např. na str. 17 žalovaný odůvodnil neshledání jakýchkoliv náboženských obtíží žalobce na Ukrajině jeho několikaměsíčním pobytem v klášteře v Kyjevě, nicméně na jiných místech rozhodnutí jeho výpověď i v tomto směru znevěrohodňuje a uvádí, že jím pořízené fotografie vlastně nic neprokazují, ani jím uváděný tamní pobyt. Na str. 19 pak žalovaný popisuje možný a vcelku bezproblémový přístup k zdravotním službám na území Ukrajiny i pro přesídlené osoby a odkazuje na podklad LANDINFO z prosince 2017, který je též součástí správního spisu. I zde však využil pouze jeho určitou část, ale informace, uvedené v bodě 3.2 Dostupnost zdravotních služeb, konkrétně pak informaci, plynoucí z celostátní studie zahrnující 2 203 vnitřně vysídlených osob, kterou od března do května 2016 realizovali vědci International Alert, Global Initiative on Psychiatry v Tbilisi a London School of Hygiene and Tropical Medicine, již nezmínil. Přitom soud je přesvědčen, že její výsledky se mohou týkat i žalobce, neboť uvedené následky jsou u jeho zdravotního stavu objektivně popsány. Psychické problémy vysídlenců jsou problémem, jemuž se ve většině případů nedostalo léčby, mnozí ji ani nevyhledali, když důvodem byla stigmatizace psychických poruch na Ukrajině a nedostatek dostupných bezplatných služeb i specialistů, věnujícím se osobám s válečnými traumaty. I tyto momenty jsou nutné objektivně vypořádat v případě uzavření o možném využití přesídlení v rámci Ukrajiny v případě žalobce.
25. Vzhledem k tomu, že soud je přesvědčen, že žalovaný dosud v dané věci nezjistil úplně a přesně, jakož i vyčerpávajícím způsobem skutkový stav věci, hodnotí soud napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné a s odkazem na ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. ruší napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrací k dalšímu řízení (odst. 4 téhož).

VI. Náklady řízení

26. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., které přiznává náhradu nákladů řízení účastníkovi, který byl ve věci úspěšný. Tím byl v daném případě žalobce, který však žádné náklady řízení neúčtoval, soud proto o náhradě nákladů řízení rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 20. prosinec 2019

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně